

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové LL.M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce V.B., bytem ■■■, ■■■, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2014, č. j. OD 532/14-2/67.1/14156/NL,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 29. 7. 2014, č. j. OD 532/14-2/67.1/14156/NL, se pro nezákonnost zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3 000 Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jablonec nad Nisou, odboru správního, oddělení přestupků (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. 29/2014/SPR/OPŘ/15-Dpř/Ch, č. j. 36227/2014, kterým byla žalobci podle § 62 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), uložena pořádková pokuta ve výši 1 000 Kč za správní pořádkový delikt podle § 62 odst. 2 správního řádu, kterého se dopustil tím, že dne 15. 4. 2014 v rámci podaného odvolání proti rozhodnutí č. j. 25469/2014, které bylo vydáno v řízení o přestupku, kde žalobce vystupoval jako zástupce pana M.Č., učinil hrubé urážlivé podání vůči oprávněné úřední osobě, P.CH., pracovníkovi správního orgánu prvního stupně, který vedl řízení předcházející vydání rozhodnutí č. j. 25469/2014, čímž narušil důstojnost a autoritu správního orgánu a vyjádřil tak despekt ke správnímu řízení jako takovému.

Žalobce v žalobě především namítá, že se žalovaný nezabýval argumenty, které žalobce předestřel v podaném odvolání. Dále upozorňuje na to, že pořádkovou pokutu lze udělit pouze v souvislosti s probíhajícím řízením. Pokud bylo hrubě urážlivé podání součástí odvolání, nebyl dle názoru žalobce správní orgán prvního stupně vůbec oprávněn pořádkovou pokutu udělit, protože na jeho úrovni již žádné řízení neprobíhalo. Žalobce proto považuje

rozhodnutí o pořádkové pokutě za nicotné a celé řízení za zmatečné, neboť rozhodnutí vydal orgán, který nebyl oprávněn ho vydat. Zejména ale namítá, že jeho podání nebylo způsobilé průběh správního řízení ovlivnit, neboť to již bylo ukončeno vydáním prvostupňového rozhodnutí. Žalobce také tvrdí, že sám žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil, že se ze strany žalobce jednalo pouze o projev „mimo pravidla slušného chování“, nikoliv o „hrubě urážlivé podání“. Žalobce je přesvědčen, že mezi projevem „mimo pravidla slušnosti“ a „hrubě urážlivým“ je zásadní rozdíl. Žalobce tedy považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpornost a nedostatek důvodů. Žalobce je navíc přesvědčen, že se o hrubě urážlivé podání nejednalo a v této souvislosti odkazuje na argumentaci, kterou rozvedl v podaném odvolání. Ze všech výše uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného i jemu předcházejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

V písemném vyjádření žalovaný odkázal na své rozhodnutí a dále konstatoval, že pořádková pokuta sice byla uložena podle § 62 odst. 1 správního řádu za to, že žalobce učinil vůči konkrétní osobě správního orgánu prvního stupně hrubě urážlivé podání, ale podmínkou pro uložení pokuty není, aby takovým podáním byl závažně ztížen postup ve správním řízení. Dle názoru žalovaného by se podmínka probíhajícího správního řízení (v tomto případě před správním orgánem prvního stupně) vztahovala na závažné ztěžování postupu podle § 62 odst. 1 písm. a) až c) správního řádu.

Z předloženého správního spisu soud ověřil skutečnosti rozhodné pro posouzení projednávané věci:

Dne 29. 4. 2014 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým uznal žalobce odpovědným za správní pořádkový delikt podle § 62 odst. 2 správního řádu, kterého se dopustil tím, že dne 15. 4. 2014 v rámci podaného odvolání proti rozhodnutí č. j. 25469/2014, které bylo vydáno v řízení o přestupku, kde žalobce vystupoval jako zástupce obviněného ■■■, učinil hrubě urážlivé podání vůči oprávněné úřední osobě, ■■■, pracovníkovi oddělení přestupků Magistrátu města Jablonec nad Nisou, který řízení předcházející vydání rozhodnutí č. j. 25469/2014 vedl, čímž narušil důstojnost a autoritu správního orgánu a vyjádřil tak despekt ke správnímu řízení jako takovému. Za uvedené jednání mu byla podle § 62 odst. 1 správního řádu uložena pokuta ve výši 1 000 Kč. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že žalobce jako zástupce obviněného z přestupku uvedl v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí v přestupkovém řízení takové invektivy a útoky, které správní orgán považuje za hrubě urážející, snižující důstojnost a autoritu nejenom správního orgánu, ale celého správního řízení jako celku. Jedná se zejména o pasáž v části označené jako stížnost na postup a chování referenta ■■■ a námitka podjatosti: „zmíněný úředník podle mého soudu nemá vůbec co dělat na tak důležitém postu, jeho lidská i právní kvalifikace nedosahuje v žádném případě úrovně potřebné pro výkon této práce... Můj osobní názor je: referent ■■■ je zapšklý, nevzdělaný a neschopný člověk, který dělá ostudu Městu Jablonec a jako úředníka by ho měli okamžitě propustit ...“ Jednání žalobce je dle správního orgánu prvního stupně o to závažnější, že v řízení vystupuje jako zástupce obviněného na základě plné moci, není projednávanou věcí bezprostředně dotčen, jeho jednání nelze v žádném případě pokládat za nutné k hájení právních zájmů svého klienta, svůj nesouhlas mohl vyjádřit kultivovaným způsobem a nezacházet nad rámec slušné kritiky. Přestože oprávněná úřední osoba musí být nadána zvýšenou mírou odolnosti vůči projevům, ke kterým dojde v průběhu správního řízení, v tomto konkrétním případě žalobcem publikovaný názor vybočil z mezí v demokratické společnosti obecně uznávaných pravidel slušnosti. Jednání žalobce představovalo dle správního orgánu prvního stupně cílený útok na důstojnost

oprávněné úřední osoby a celého správního řízení a dosáhlo intenzity stanovené zákonem pro spáchání správního pořádkového deliktu ve smyslu § 62 odst. 2 správního řádu.

Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobce odvolal. V odvolání obšírně vysvětloval smysl slov „zapšklý, nevzdělaný a neschopný“ a trval na tom, že přesně popisují chování ■■■ v průběhu přestupkového řízení, kde žalobce vystupoval jako zmocněnec obviněného z přestupku. Dále tvrdil, že z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nelze seznat, na základě jakých úvah správní orgán prvního stupně dospěl k závěru o „hrubé urážlivosti“. Zdůraznil, že za hrubě urážlivé podání nelze v žádném případě považovat pouhou kritiku činnosti správního orgánu, byť by šlo o kritiku arogantní a neoprávněnou. Dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2013, č. j. 8 As 16/2012-52, ze kterého citoval, že při úvahách o důvodech pro uložení pořádkové pokuty nelze izolovaně nahlížet odděleně na to, zda jde o hrubě urážlivé podání, a na to, zda a jak jím bylo řízení ovlivněno. Pokud jde o samotný pojem „hrubá urážlivost“ poukázal na závěry, které vyslovil Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 10. 2000, sp. zn. I. ÚS 211/99, že institucím a orgánům, jež reprezentují veřejnou moc státu a v důsledku toho jdou nositeli rozhodnutí, jež občané napadají, přísluší vždy větší dávka tolerance, velkorysosti a nadhledu, než je tomu u jednotlivých občanů, jak o tom svědčí judikatura Evropského soudu pro lidská práva.

O podaném odvolání rozhodl žalovaný tak, že odvolání žalobce zamítnul a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v plném rozsahu potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že hrubým urážlivým podáním je zpravidla takové podání, které nemá jiný účel, než skutečně hrubým způsobem urážet konkrétní nebo blíže neurčené úřední osoby. V tomto případě takové jednání správní orgány shledaly ve stížnosti, v níž žalobce přímo vyjádřil svůj osobní názor, že: „referent ■■■ je zapšklý, nevzdělaný a neschopný člověk, který dělá ostudu Městu Jablonec nad Nisou a jako úředníka by ho měli okamžitě propustit“. Toto vyjádření žalobce směřuje konkrétně proti oprávněné úřední osobě. I když je toto vyjádření součástí odvolání proti jinému rozhodnutí, respektive součástí stížnosti a námítky podjatosti, nejedná se pouze o ironizování závěrů správního orgánu prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí, ale o hrubou urážku konkrétní úřední osoby správního orgánu prvního stupně. V případě žalobce nelze jeho vyjádření vůči úřední osobě, panu ■■■ i, i když se jedná o subjektivní náhled správního orgánu, brát jako projev v rámci pravidel slušného vyjadřování se. V demokratické společnosti je respektována svoboda slova, přesto je nutné vyjadřovat se tak, aby byly dodrženy pravidla slušnosti.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení jeho vydání předcházející, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních bodů, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

Dle ustanovení § 62 odst. 1 správního řádu může správní orgán rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že a) se bez omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu, b) navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo c) neuposlechne pokynu úřední osoby. Dle odstavce 2 tohoto ustanovení lze pořádkovou pokutu podle odstavce 1 uložit i tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání.

Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 1. 2005, č. j. 3 Ads 57/2003 - 79, zdůraznil, že „smyslem pořádkové pokuty jakožto opatření při vedení procesu je jednak

zajištění hladkého průběhu a důstojného průběhu soudního řízení a jednak ochrana jak veřejné autority, kterou soud zastává, tak osobnostních práv osob účastnících se na řízení v širokém smyslu“. V rozsudku ze dne 27. 3. 2013, č. j. 8 As 16/2012 – 52, publ. pod č. 2890/2013 Sb. NSS, pak jasně uvedl, že *pro uložení pořádkové pokuty podle § 62 odst. 2 správního řádu z roku 2004 není třeba, aby byl hrubě urážlivým podáním současně též závažně ztížen postup v řízení podle prvního odstavce tohoto ustanovení.* Soud se s výše uvedeným závěrem plně ztotožňuje. Jiný výklad by mohl vést k tomu, že i zcela nepochybně hrubě urážející podání vůči správnímu orgánu by muselo zůstat bez odezvy jenom proto, že jím současně nedošlo k závažnému ztížení postupu správního řízení. K takové interpretaci nedává § 62 správního řádu důvod.

Zároveň je třeba konstatovat, že podání, které správní orgány považovaly za hrubě urážlivé, bylo obsaženo v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu, kterým byla zmocniteli žalobce uložena pokuta za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a nelze tudíž tvrdit, že bylo učiněno mimo rámec probíhajícího správního řízení. Soud také nemá žádné pochybnosti o tom, že pokutu v případě, že by se jednalo o podání hrubě urážlivé, byl oprávněn uložit správní orgán prvního stupně, když toto podání směřovalo vůči konkrétní úřední osobě, která se podílela na řízení před tímto správním orgánem.

Soud však není se správními orgány ve shodě v tom, že výroky žalobce objektivně dosahovaly intenzity hrubých urážek.

„K ukládání pokut dle ustanovení § 62 správního řádu je třeba přistupovat velmi opatrně, a zvažovat je lze pouze v případě, že by i neoprávněná, přehnaná nebo i vulgární kritika nesměřuje pouze proti způsobu výkonu veřejné správy, ale je rovněž neospravedlnitelným osobním útokem, např. na soukromí úředníka, jeho rodinu, původ, apod.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2009, č. j. 5 As 76/2009 – 69, publ. pod č. 2236/2011 Sb. NSS). V projednávaném případě žalobce bezesporu zpochybnil odbornost oprávněné úřední osoby a tím i způsob výkonu veřejné správy. Po objektivní stránce je urážlivý každý výrok, kterým se autorita úředních orgánů zjevně snižuje nebo kterým jsou porušena osobnostní práva jiných osob. Nelze však přehlédnout, že podání bylo učiněno jako stížnost na postup dotčené oprávněné úřední osoby a námitka podjatosti v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí v trestním řízení. S ohledem na ústavně garantovanou svobodu projevu nelze nikomu upírat právo na kritiku představitelů státní správy. Žalovaný má pravdu, že žalobcovo podání vybočilo z rámce věcné a slušné kritiky a zvolená slova lze považovat za urážlivá. Pouhá urážka se od hrubé urážky logicky liší v míře své intenzity. Pojem hrubé urážky je přitom soudní praxí vykládán jako zvláště urážející útok na čest, pověst a vážnost napadeného a této intenzity dle přesvědčení zdejšího soudu žalobcovo podání nedosahuje.

Jakékoli podání vypovídá leccos o jeho autorovi. Oprávněná úřední osoba však musí být nadána zvýšenou mírou odolnosti vůči projevům, ke kterým dojde ve správním řízení. Mimo jiné proto, že není osobně zainteresována na výsledku řízení. Zdejší soud zastává názor, že není účelné preferovat pořádkovou pokutu před jinou formou adekvátní reakce, již může správní orgán uchovat důstojnost řízení a svoji autoritu.

Vzhledem k tomu, že zdejší soud shledal, že nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 62 odst. 2 správního řádu, neboť podání žalobce nelze považovat za hrubě urážlivé, zrušil soud rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost postupem dle § 78 odst. 1 s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení

žalovanému. V dalším řízení bude žalovaný vázán vysloveným právním názorem soudu podle § 78 odst. 5 s. ř. s.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V souzené věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu nákladů řízení, které byly tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 25. srpna 2015

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zita Frydrychová